

T.C.
DANIŞTAY

12. Daire

Esas No: 1995/275

Karar No: 1995/345

Karar Tarihi: 21-03-1995

**ESKİ GÖREVE İADE BAŞVURUSUNUN REDDİ İŞLEMİNİN İPTALİ
NEDENİYLE TAZMİNAT İSTEMİ - DAVACININ BOŞTA KALDIĞI GEÇİMİNİN
TEMİNİ İÇİN ÇALIŞMASININ DOĞAL OLDUĞU - ZİRAİ KAZANÇ
ÖLÇÜTLERİNİN ALTINDA KALAN MİKTARIN HESAPTA DİKKATE
ALINMAMASI GEREĞİ**

ÖZET: Her ne kadar idarece davacının, arıcılık faaliyetinden elde etmiş olduğu gelirin hükmedilecek tazminat miktarından mahsup edilmesi gerektiği ileri sürülmüş ise de davacının bu süre içinde geçimini temin etmek için çalışması doğaldır. Ayrıca davacının elde ettiği iddia edilen gelir miktarı da zirai kazanç ölçütlerinin altında kaldığı görüldüğünden tazminat hesabında dikkate alınmaması gerekir. (2709 S. K. m. 125) (657 S. K. m. 28) (193 S. K. m. 13) (2577 S. K. m. 49)

İstemin Özeti: Karşı Taraf ... Belediye Başkanlığında zabıta memuru olarak görev yapmakta iken, 26 Mart 1989 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimine katılmak için bu görevden istifa eden davacı, belediye başkanlığı seçimini kazanamaması nedeniyle eski görevine iadesi yolundaki başvurusunun reddine ilişkin işlemin Danıştay 5. Dairesince de onaylanan Konya İdare Mahkemesinin 20.12.1989 günlü, 1989/1284 sayılı kararı ile iptal edildiğinden bahisle açıkta geçen sürelerde yoksun kaldığını öne sürdüğü maaş ve sair parasal hakları tutarı olan 25.000.000.- liranın tazminat olarak kendisine ödenmesine hükmedilmesi istemiyle dava açmıştır.

Konya İdare Mahkemesinin 15.04.1992 günlü, E: 1991/607, K: 1992/303 sayılı kararıyla: davacının, eski görevine iadesi yolundaki 24.04.1989 günlü başvurusunun idarece reddi üzerine bu işlemin iptali istemiyle açılan davada, anılan işlemin Konya İdare Mahkemesinin 20.12.1989 günlü, 1989/1284 sayılı kararıyla iptal edilmesi ve kararın kesinleşmesi üzerine davacının 15.05.1991 tarihi itibarıyla göreve başlamasının idarece istenilmiş olması nedeniyle 24.04.1989 - 15.05.1991 tarihleri arasında yoksun kaldığı aylık ve buna bağlı sair haklarının tazminat olarak davacıya ödenmesi Anayasa ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası gereği olduğu, davacının belirtilen tarihlerde kademe ve derece ilerlemeleri verilmek ve yasal kesintileri de yapılmak suretiyle eline geçecek olan net miktarları gösteren onaylı aylık bordroların incelenmesinden sözü edilen sürelerde maaş ve maaşa bağlı parasal hakları yönünden net olarak 12.964.091, liradan yoksun bırakıldığının, buna karşılık bu süre içerisinde davacının arıcılık faaliyetinde bulunarak 12.510.000.- lira gelir elde ettiğinin davalı idare tarafından öne sürüldüğünün dosyanın incelenmesinden anlaşıldığı, her ne kadar idarece davacının, arıcılık faaliyetinden elde etmiş olduğu gelirin hükmedilecek tazminat miktarından mahsup edilmesi gerektiği ileri sürülmüş ise de davacının bu süre içinde geçimini temin etmek için çalışmasının doğal olduğu ve elde ettiği iddia edilen gelir miktarının da 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinde belirtilen zirai kazanç ölçütlerinin altında kaldığı görüldüğünden tazminat hesabında dikkate alınmasının mümkün bulunmadığı, gerekçesiyle, davacının açıkta kaldığı sürelerde yoksun bırakıldığı 12.964.091.- liranın tazminat olarak kendisine ödenmesine, fazlaya ilişkin kısmın ise reddine karar verilmiştir.

Davalı idare, davacının açıkta kaldığı süreler içinde arıcılık faaliyetinden elde etmiş olduğu gelirin Mahkemece davacıya ödenmesine hükmedilen tazminat miktarından düşülmesi gerektiğini, davacı ise, kendisine net miktarın değil, brüt miktar üzerinden tazminat ödenmesi gerektiğini öne sürmekte ve İdare Mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulmasını istemektedirler.

Davacının Savunmasının Özeti Temyiz isteminin reddi gerekeceği yolundadır.

Davalı İdarenin Savunmasının Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi M.D.'nin Düşüncesi: İdare Mahkemesince verilen karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden de bulunmadığından anılan kararın onanması gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı G.E.'nin Düşüncesi: Davacının, 26.03.1989 tarihinde yapılan yerel seçimleri kaybetmesi nedeniyle Belediyedeki eski görevine atanması yolundaki başvurusunun reddine ilişkin davalı idare işleminin Danıştay Beşinci Dairesince onanan İdare Mahkemesi kararı ile iptal edildiğinden bahisle, açıkta kaldığı sürelerde yoksun bırakıldığı aylık ve sair hakları tutarı olan 25.000.000,- lira maddi zararın tazmini istemiyle açtığı davayı kısmen kabul, kısmen de reddederek 12.964.091,- lirasının tazminine hükmeden idare mahkemesi kararı taraflarca temyiz istemlerine konu edilmiş bulunmaktadır.

Davacı açıkta geçen süreye ait maaş ve sair haklarının brüt tutarının tazminine hükmolunması gerekirken net tutara hükmolunmasında hukuka uyarlık bulunmadığını ileri sürmekte ise de, sözü edilen idare Mahkemesi kararı üzerine davalı idarece adı geçen açıkta geçen süreye ilişkin kesenek ve karşılık tutarlarının T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne gönderilmesi gerekli olduğundan Mahkemece net tutara hükmolunmasında isabetsizlik görülmemiştir.

Öte yandan, davacının geçimini temin etmek için çalışması doğal olduğundan açıkta geçirdiği süreler içerisinde arıcılık faaliyetinden elde ettiği ve asgari zirai kazanç ölçüleri altında kalan gelirinin tazminat tutarının hesabında dikkate alınmamasında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, temyiz istemlerinin reddi ile İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Türk Milleti Adına hüküm veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması halinde mümkün olup taraflarca ileri sürülen hususlar bunlardan hiçbirisine uymamaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28. maddesinde Devlet Memurlarının Türk Ticaret Kanununa göre tacir veya esnaf sayılmalarını gerektirecek nitelikte bir faaliyette bulunamayacakları, Ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamayacakları, ticari mümessil veya ticari vekil veya kolektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamayacakları belirtilmiştir.

Bakılan uyuşmazlıkta davacının açıkta geçirmiş olduğu sürelerde arıcılık faaliyetinden gelir elde etmiş olduğu idarece ileri sürülmüş ise de, bu faaliyetin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun anılan maddesinde belirtilen faaliyetler kapsamına da girmediği açık bulunduğundan, tarafların temyiz istemlerinin reddi ile hukuk ve usule uygun bulunan Konya İdare Mahkemesinin 15.04.1992 günlü, E: 1991/607; K: 1992/303 sayılı kararının onanmasına, 21.03.1995 tarihinde oybirliği ile karar verildi.